

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Praha 6, Šlejnická 1547/13, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 9. 2018, č. j. 60 Az 21/2018-45,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **8 228 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 13. 2. 2018, č. j. OAM-192/LE-LE05-P10-2017, neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 10. 9. 2018, č. j. 60 Az 21/2018-45, zamítl.

[2] Krajský soud vyšel z následujícího skutkového stavu. Žalobce požádal dne 31. 12. 2017 o mezinárodní ochranu, v níž uvedl, že je uzbecké státní příslušnosti a tádžické národnosti, vyznává islám, není politicky aktivní, není členem žádné politické strany ani hnutí a nemá žádné politické přesvědčení. Do České republiky přijel, aby zde pracoval a vydělal si peníze. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že potřebuje čas na to, aby si zařídil své záležitosti a vycestoval do Ruska, kde se chce usadit se svojí rodinou, která dosud žije v Uzbekistánu. Dále v průběhu správního řízení vyplynulo, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován, obavy z návratu nedeklaroval. O mezinárodní ochranu požádal teprve poté, co byl zajištěn.

[3] Krajský soud shledal, že žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, vzal v potaz veškerá tvrzení žalobce a veškeré zprávy o zemi původu, které měl z oficiálních zdrojů k dispozici. Podkladem rozhodnutí byly Informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR: „Uzbekistán – bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 15. 9. 2017, také z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 119896/2017-LPTP ze dne 22. 11. 2017, k tématům výjezdu ze země, pobytu v zahraničí a návratu státních občanů Uzbekistánu do vlasti, a dále zprávy ČTK ke dni 26. 4. 2017 a 31. 1. 2018 o aktuálních změnách politického režimu v zemi. Věrohodnost těchto informací žalobce nijak nenapadl, ačkoli měl možnost se s nimi seznámit a jakkoli je doplnit – tuto možnost však nevyužil. Žalobce explicitně konstatoval, že se žádného nebezpečí při návratu do vlasti neobává. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl nikdy nijak politicky aktivní, nemohl ani žalovaný dojít k závěru, že by žalobci hrozilo nebezpečí. Žalobce sice v žalobě odkazoval na zprávu Amnesty International za rok 2016, tato zpráva ovšem nereflektuje politické změny v Uzbekistánu zejména v roce 2017 po nástupu nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva, kdy došlo k uvolnění režimu. Žalovaný rovněž podrobně odůvodnil neudělení humanitárního azylu i doplňkové ochrany. Krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, závěrem připomněl, že azylová procedura neslouží k legalizaci pobytu, což bylo zjevně záměrem žalobce.

[4] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel spatřuje důvod přijatelnosti kasační stížnosti v řešení otázky, zda lze v současné době hodnotit Uzbekistán jako obecně bezpečnou zemi, v níž nehrozí nebezpečí vážné újmy osobám, které se do Uzbekistánu vracejí po skončení nelegálního pobytu v zahraničí.

[6] Stěžejní kasační námitka pak spočívá v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s obecně známou špatnou situací v Uzbekistánu a spokojil se s pouhým odkazem na údajnou změnu v uzbeckých poměrech po smrti diktátora Karimova. Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem v tom, že se žalovaný podrobně zabýval politickou situací v Uzbekistánu, podle jeho názoru nedošlo s nástupem nového prezidenta a Šavkata Mirzijojeva k zásadní změně situace v oblasti lidských práv. V zemi dochází k pronásledování mnoha skupin obyvatelstva, zneužívání justičního systému a policie, tyto problémy přitom nelze bagatelizovat při hodnocení eventuální vážné hrozby při návratu stěžovatele.

[7] Stěžovatel opětovně uvádí, že zpráva Amnesty International za rok 2016, pokrývá i část roku po úmrtí prezidenta Karimova, z toho důvodu nejsou podklady rozhodnutí žalovaného dostatečné. Podklady rozhodnutí nezahrnovaly vypořádání vážné hrozby spočívající ve svévolném policejním násilí a nefunkční justici, zvláště ve vztahu k osobám vracejícím se do Uzbekistánu ze zahraničí, které jsou často cílem silné represe vzhledem k podezření ze zapojení do extremistických islamistických struktur. Tuto skutečnost nelze zdůvodnit ani tím, že stěžovatel neuvedl v řízení o mezinárodní ochraně žádné azylově relevantní skutečnosti. Takový postup totiž žalovaného nezabavuje povinnosti dostatečně zkoumat eventuální podmínky udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel je toho názoru, že

pokračování

institut doplňkové ochrany chrání i osoby bez jakékoliv politické angažovanosti země původu, aniž by zároveň měly povědomí o tom, že jsou eventuálně ohroženy nebezpečím vážné újmy. Povinnost žalovaného zkoumat podmínky udělení doplňkové ochrany i v případě zjevně neopodstatněných žádostí zamítaných podle § 16 zákona o azylu vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84. Z tohoto usnesení vyplývá, že je třeba v jakémkoliv stádiu správního či soudního řízení zabránit návratu žadatele do země i v případě, že informace o vážné újmě nedodal sám žadatel.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti připomněl, že stěžovatel v žádosti o mezinárodní ochranu ani v průběhu řízení o ní neuváděl žádné azylově relevantní skutečnosti. Stěžovatel opakuje námitky, které uvedl již v žalobě, těmito se dostatečně zabýval krajský soud; s jeho posouzením se žalovaný zcela ztotožňuje. Žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání žádosti a výpověď stěžovatele.

[9] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k posouzení důvodnosti kasačních námitek, musel se zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[10] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[11] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“*

[12] Stěžovatel uvedl, že důvod přijatelnosti kasační stížnosti spatřuje v zodpovězení otázky, která dosud nebyla plně řešena judikaturou zdejšího soudu. Problematika postupu veřejné moci vůči občanům Uzbekistánu navraceným se ze zahraničí a politická situace v Uzbekistánu po nástupu nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva v druhé polovině roku 2016 však již předmětem posuzování Nejvyšším správním soudem byla. V usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018-25, kasační soud na podkladě obdobného skutkového stavu jako v nyní projednávané věci shledal Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017, č. j. 119896/2017-LPTP, spolu se zprávou ČTK ze dne 31. 1. 2018 o aktuálních změnách politického režimu v zemi, aktuálními a dostatečnými; tyto informace nebyly zpochybněny ani samotným stěžovatelem. Ani v nyní souzené věci stěžovatel proti těmto skutečnostem nestaví žádná konkrétní tvrzení opřená o konkrétní a aktuální důkazy. K tomu je třeba připomenout, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41).

V této souvislosti nelze odhlédnout od skutečnosti, že stejně jako ve věci sp. zn. 6 Azs 291/2018, stěžovatel při pohovoru před žalovaným a ve správním řízení výslovně uvedl, že se v zemi původu ničeho neobává, což zdůraznil i krajský soud v napadeném rozsudku.

[13] V projednávané věci tak Nejvyšší správní soud nenašel žádnou otázku, k níž by považoval za nezbytné vyjádřit se z důvodu nutnosti sjednocování judikatury. Stěžovatel v kasační stížnosti toliko opakuje a rozvíjí svoji žalobní argumentaci – zpochybňuje dostatečné zjištění skutkového stavu věci. Zde je ovšem nutno zdůraznit, že judikaturou takto formulovaný důvod přijatelnosti kasační stížnosti nemůže jít za hranice právní úpravy výše citované a že tento důvod byl koncipován jen jako určitá pojistka vůči zjevně excesivním postupům či rozhodnutím správních orgánů při posuzování otázek mezinárodní ochrany (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 3 Azs 189/2016-19). Žádný excesivně chybný postup žalovaného, respektive krajského soudu, ovšem Nejvyšší správní soud nezjistil.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nelze proto než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou a dle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji usnesením odmítl.

[15] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[16] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, kterými byla další porada s klientem přesahující jednu hodinu (§ 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“) a písemné podání soudu ve věci samé (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tyto úkony mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 6 200 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy ustanovenému zástupci za dva úkony právní služby náleží 6 800 Kč. Jelikož je ustanovený advokát plátcem DPH, zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 1 428 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 8 228 Kč. Tato částka bude Mgr. Jindřichu Lechovskému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2019

Mgr. Radovan Havelec

pokračování

3 Azs 133/2018 - 52

předseda senátu